

různé a my jsme je ignorovali.“ Snahu o ovlivnění Rady projevili například někdejší federální ministr vnitra Petr Čermák a místopředseda Poslanecké sněmovny Jiří Vlach.⁹²⁾

Daniela Kortehe nahradil 1. června 1993 ve funkci předsedy radní Oldřich Tomek. Ten po svém zvolení oznámil, že regulační orgán bude pokračovat ve své dosavadní práci a bude plnit úkoly, které před ním jsou. Radu podle nového předsedy čeká vyřízení žádostí o licence k rozhlasovému regionálnímu vysílání, dále žádostí o licence k provozování televizních kabelových rozvodů, rozhlasu po drátě. Musí sledovat, jak jsou dodržovány podmínky u již udělených licencí a další záležitosti.⁹³⁾

Pod novým předsedou, Oldřichem Tomkem, pokračovala první Rada ve své dosavadní licenční politice. Ke změně dochází začátkem roku 1994, kdy Rada předala Poslanecké sněmovně pravidelnou výroční zprávu o stavu vysílání a své činnosti. V dokumentu regulační instituce konstatuje, že licenční politika Rady se po jejím vzniku přiklonila k liberálnímu pojetí, které bylo zdůvodněno zejména nezbytností urychleného zavedení soukromého sektoru vysílání, tlakem veřejnosti i žadatelů, ale zejména nemožností odhadnout kapacitu reklamního trhu v jednotlivých regionech.⁹⁴⁾ Rada oznamuje, že „podstatnými faktory licenční politiky při umístování nových rozhlasových stanic budou do budoucna nepochybně právě různorodost programové skladby (formátů) stanic v regionech, limity reklamního trhu a péče o dodržování licenčních podmínek vztahujících se k programové skladbě.“⁹⁵⁾ Ve své zprávě se Rada omezila jen na toto obecné konstatování a nebyla schopna jej rozvinout. K uskutečnění představ o dílčí změně licenční politiky už nedošlo, protože první Rada byla v polovině roku 1994 odvolána.

K odvolání první Rady došlo 9. července 1994 poté, co Poslanecká sněmovna napodruhé nepřijala její výroční zprávu.⁹⁶⁾ Odvolání Rady navrhl poslanec Martin Příbář (ODS). Jeho postoj podpořili 104 poslanci ze 176 přítomných (k odvolání postačovalo 89 hlasů). Proti odvolání hlasovali 42 poslanci, 29 se zdrželo a jeden nehlasoval. Odvolání Rady podpořili všichni přítomní poslanci Občanské demokratické strany, Liberální strany národně sociální a Sdružení pro republiku – Republikánské strany Československa, vždy s výjimkou jednoho všichni poslanci Křesťanské a demokratické unie – Československé strany lidové a Křesťanskodemokratické strany a dále pět poslanců Českomoravské strany středu, čtyři sociální demokraté a tři poslanci Liberálně sociální unie. Proti hlasovali všichni přítomní zákonodárci Levého bloku, Občanské demokratické aliance, Komunistické strany Čech a Moravy a všichni nezařazení poslanci.⁹⁷⁾ V rozpravě zákonodárci vyčetli Radě nekonceptnost, neprůhlednou licenční politiku a jednotlivá pochybení (například licenční řízení na druhou středovlnnou síť a casu Rádio Echo či udělení licence společnosti CET 21 k vysílání TV Nova). Předseda odvolané Rady Oldřich Tomek označil výtky poslanců za zástupné. Podle něj šlo hlavně o změny v personálním složení Rady, respektive o řešení neshod jejích jednotlivých členů s jednotlivými poslanci sněmovny. Oldřich Tomek byl zklamán, že dolní parlamentní komora nezhodnotila práci Rady komplexně a nevzala v úvahu úspěšné položení základů fungujícího duálního systému elektronických médií – tedy veřejnoprávních a soukromých.

K ustavení nové Rady ČR pro rozhlasové a televizní vysílání došlo ještě týž den, 9. července 1994. Sněmovna zvolila osm nových radních, na posledním devátém členu regulační instituce se poslanci neshodli. Svá místa obhájili jen tři členové první Rady: Bohuslav Hanuš, Josef Josefík a Oldřich Tomek. Novými radními se stali Marie Hakenová, Jindřich Kabát, Josef Musil, Jiří Novotný a Petr Štěpánek.

Dne 11. srpna 1994 si nová Rada zvolila vedení. Předsedou se stal bývalý ministr kultury Jindřich Kabát a místopředsedou Bohuslav Hanuš. O den později, 12. srpna 1994, Jindřich Kabát zformuloval své představy o práci nové Rady v rozhovoru pro ČTK. Podle svých slov chce usilovat o přesné a jednoznačné legislativní vymezení pravomocí Rady: „...nejdůležitější je vypracovat co nejjednodušší, nejzákladnější právní pravidla pro činnost Rady. V mnoha případech totiž Rada naráží na nedopracovanost vztahů ke správnímu řízení. Mým největším snem je vypracování jakéhosi koncepčního materiálu, který by Radu více definoval pro poslance. Byl jsem skutečně zděšen tím, že dosavadní dokumenty, které jsem prostudoval, ukazují, že výklad mnoha pojmů je neuvěřitelně vágní. I vnitřní statut Rady lze vykládat mnoha způsoby. Za šokující považuji možnost ve statutu uvedených slov ‚rozpuštění či odvolání Rady‘. Má-li být nějaká instituce nezávislá, nesmí stát na tak vratkých nohou.“⁹⁸⁾ Další plány nového předsedy směřovaly k vyrovnání „dluhů“ Rady předchozí. Mezi ně řadí otázku licencí k regionálnímu vysílání, vypršení termínu licencí pro některé vysílání, ale i „nevýřčenou a neřešenou“ otázku druhého programu České televize.

Zhruba po měsíci Jindřich Kabát z funkce předsedy Rady České republiky pro rozhlasové a televizní vysílání odstoupil. 15. září 1994 požádal o uvolnění z funkce kvůli časovým nárokům, které post předsedy regulačního orgánu vyžaduje. Dne 22. září 1994 Rada novým předsedou zvolila dosavadního místopředsedu Bohuslava Hanuše. Potom 2. listopadu 1994 se Poslanecká sněmovna shodla na posledním devátém členu Rady, kterým se stala bývalá předsedkyně Rady ČTK, právnička Zdena Hůlová. Od listopadu '94 tak druhá Rada pracovala v kompletním složení.

2.3.2 Pokračování extenzivního rozvoje duálního systému

Koncem září 1994 někdejší místopředseda Rady a později její předseda Bohuslav Hanuš na prvním setkání stálé parlamentní komise pro sdělovací prostředky s novými členy Rady konstatoval, že nové licence budou udělovány až v prvním čtvrtletí roku 1995. Rada si jako svou prioritu stanovila vyřešení problematiky 33 licencí k experimentálnímu lokálnímu rozhlasovému vysílání, udělených mezirezortními komisemi vlády ČSFR a Ministerstva kultury ČR, kterým měla skončit platnost 31. prosince 1995. Vzhledem k množství licencí a s ohledem na posílení právních a obchodních jistot stávajících provozovatelů se Rada po dohodě s Asociací provozovatelů soukromého vysílání rozhodla vypsát licenční řízení v několika etapách – a to již od října 1994. Rada zveřejnila okolnosti, na které bude brát zvláštní zřetel při udělování licencí:

a) u stávajících držitelů licencí k experimentálnímu vysílání:

- dlouhodobé výsledky poslechovosti stanice
- výsledky monitoringu stanice
- situace v rozhlasovém vysílání v oblasti dodržování právních předpisů držitelem licence
- výsledky hospodaření stanice

b) u žadatelů o licenci, kteří dosud vysílání neprovozují:

- přínos navrhované programové skladby
- kmitočtové možnosti
- ekonomické, marketingové, technické a personální zajištění projektu
- počet, kvalita a dosah nyní vysílajících stanic v oblasti.⁹⁹⁾

Regulační instituce v novém složení měla jedinečnou šanci změnit extenzivní licenční politiku, kterou uplatňovala předchozí Rada. Příklon k ochranářské licenční politice by si bezesporu získal podporu značné části provozovatelů, zastoupených v Asociaci provozovatelů soukromého vysílání. Prezident Asociace Michal Zelenka již v srpnu 1994, kdy v České republice vlastnilo povolení k rozhlasovému vysílání více než šedesát subjektů, došel k závěru, že Rada uděluje až přespřilíš licencí. Konkurence v oblasti rozhlasového vysílání byla podle něj v té době dvousetprocentní, což je pro náš chudý trh mnoho. Ideálních by bylo podle prezidenta Asociace asi sto padesát procent. Michal Zelenka uvítal myšlenku Rady vytvořit rezervní kmitočtový fond, v němž by byly volné frekvence: „Byli bychom rádi, kdyby v přeplněných regionech – Praha, severní Morava, východní a západní Čechy – v případě, že nějaká stanice skončí, Rada už neobnovovala vysílání na uvolněných kmitočtech.“¹⁰⁰⁾

Rada sice ústy předsedy Bohuslava Hanuše deklarovala, že v některých regionech (například v Praze) může dojít ke snížení počtu provozovatelů lokálního rozhlasového vysílání, svá předsevzetí ale povětšinou nenaplnila. Paradoxně tak došlo k dalšímu zvýšení počtu držitelů licencí, a tím i k pokračování extenzivního rozvoje privátního sektoru duálního systému rozhlasového vysílání v České republice. Například v prosinci 1994 Rada udělila licence novým rozhlasovým stanicím: Rádiu Krumlov v Českém Krumlově, Rádiu Šumava v Klatovech, Rádiu Duha ve Vrchlabí, Rádiu Crystal v České Lípě. V únoru 1995 získalo licenci Rádio Metuje v Náchodě, Rádio Prima v Šumperku, Rádio Jih v Hodoníně či Rádio PRO 94,4 v Králíkách.

Ke snížení počtu rozhlasových stanic došlo zásluhou druhé Rady pouze v hlavním městě. 6. března 1994, týden před veřejnými slyšeními žadatelů, předseda Rady Bohuslav Hanuš oznámil, že množství soukromých rádií v hlavním městě je limitováno nedostatkem kvalitních kmitočtů. Těch je podle jeho názoru pouze deset, zatímco licencí bylo ještě před vznikem Rady uděleno třináct: „Tehdejší mezirezortní komise věnovala kvalitě kmitočtů nedostatečnou pozornost, čímž se nyní některé stanice vzájemně ruší.“¹⁰¹⁾ Prezident Asociace provozovatelů soukromého vysílání Michal Zelenka v reakci na slova předsedy Rady oznámil, že ze třinácti pražských rádií je zhruba sedm komerčně úspěšných. Asociace se podle něj zabývá především ochranou kolektivních a nikoliv individuálních zájmů rozhlasových stanic. Proto Asociaci uvažované omezení počtu stanic nevádí a nemá k němu připomínky.¹⁰²⁾ Veřejných slyšení o získání licence k rozhlasovému vysílání v Praze a středních Čechách se v polovině března 1995 zúčastnilo čtrnáct žadatelů.¹⁰³⁾ 18. dubna 1995 předseda Rady Bohuslav Hanuš na tiskové konferenci sdělil, že čtyři soukromé rozhlasové stanice ze stávajících třinácti se od nového roku odmlčí. Jmenoval Rádio Zlatá Praha, Rádio Golem, Rádio Metropolis-Klub VOA a rozhlasovou stanici RIO. Uvedl dále, že v případě Rádía Collegium bylo licenční řízení přerušeno a rozhodne se později. Mezi stanicemi, jejíž provozovatelé získali od Rady novou licenci s platností od 1. ledna 1996, bylo Rádio 1, Evropa 2, Rádio City, Rádio Kiss, Rádio Bonton, Country Rádio, Rádio VOX a Rádio Classic. Rada zároveň zařadila mezi lokálně vysílající rozhlasové stanice nový subjekt – společnost s ručením omezeným Medes (projekt Rádía ROKKO) se stoprocentním italským kapitálem. „Členové Rady chtějí, aby projekt této společnosti oživil nabídku pražských rádií,“ zdůvodnil udělení licence Rádiu ROKKO předseda Rady Bohuslav Hanuš.¹⁰⁴⁾ Později regulační instituce své rozhodnutí přehodnotila. Rádio Zlatá Praha a Rádio Golem, i na základě reakcí veřejnosti, nové licence s platností od 1. ledna 1996 získala. Naopak Rádio Collegium ji v obnoveném licenčním řízení neobhájilo. V konečném důsledku tak Rada snížila počet pražských lokálních rozhlaso-

vých stanic pouze o dvě. Místo třinácti privátních rádií jich po 1. lednu 1996 existovalo na území hlavního města jedenáct.¹⁰⁵⁾

To, že druhá Rada po svém ustavení pokračovala v extenzivní licenční politice Rady první, nejlépe dokumentuje statistika: V oblasti regionálního a lokálního rozhlasového vysílání působilo v České republice v roce 1994 – 59 provozovatelů, v roce 1995 – 87 a v roce 1998 – 75 provozovatelů.¹⁰⁶⁾

Regulační instituce podléhala do druhé poloviny devadesátých let zjednodušené představě, že čím více rozhlasových stanic v mediální krajině působí, tím větší programovou pestrost zajišťují. Rada se snažila vyhovět co největšímu počtu žádostí o provozování rozhlasového vysílání a každou volnou frekvenci nabízela v licenčním řízení. Důsledkem této politiky byl přesycený rozhlasový trh, který byl destabilizován – krom jiného – i počtem stanic. Došlo k tomu, že reklama určená pro provoz privátních rádií se rozměnila mezi velký počet provozovatelů, a tím byla potlačena ziskovost komerčně úspěšných. Se značnou dávkou zjednodušení je možné konstatovat, že všechna privátní rádia v České republice přežívala.

Stále častějším jevem se stávalo propojování provozovatelů rozhlasového vysílání v oblasti obchodní, vlastnické, programové či v oblasti know-how. Regulační orgán si začal být vědom toho, že je to jedna z mála cest, jak navrátit řád do „preliberalizované“ rozhlasové části české mediální krajiny: „Rada považuje tyto jevy za celkem přirozený důsledek vývoje české mediální krajiny a vesměs se snaží takovým žádostem vyhovět. Mezi momenty, které přitom sleduje, patří otázky vzniku dominantního postavení některé z takto vznikajících skupin či otázka, zda při změně vlastnických poměrů nedochází k převodu licence. Přitom pravděpodobně již dnes můžeme konstatovat, že zejména lokální rádio, nezapojené do některé ze sítí, má prakticky minimální šanci na další samostatnou existenci.“¹⁰⁷⁾

Naopak zřídkakdy docházelo ke krachu stanic. A to i přesto, že řada privátních rádií se během své existence dostala do vážných ekonomických potíží. Prezident Asociace provozovatelů soukromého vysílání Michal Zelenka měl v srpnu 1994 toto vysvětlení: „Tady ovšem vzniká další problém. Stejně jako v mnoha jiných státech je i u nás licence nepřenositelná, nelze ji prodat. Kapitálové změny ve společnostech se dělají velmi obtížně, takže řešení problémů bývá většinou následující: pokud to nejde čestně, hledá se řešení nepříliš legální cestou. Bohužel, přestože o těchto věcech víme, nelze je prokázat, což navíc ani Asociaci nenáležejí.“¹⁰⁸⁾ Místo krachu rozhlasových stanic a navrácení licencí Radě se rozšířil fenomén servisních organizací. Postup je následující: ve chvíli, kdy držitel licence schází finanční prostředky na provoz stanice, začne hledat investora či kupce. Protože je však licence ze zákona nepřenositelná, dojde k vytvoření takzvané servisní organizace, do níž vstoupí držitel licence povolením k provozování vysílání a investor penězi. Existují i případy, kdy si držitel licence nechal za licenci zaplatit. Rada ČR pro rozhlasové a televizní vysílání nemá v platné mediální legislativě dostatek instrumentů, aby podobné případy odhalila a po zásluze potrestala.

2.3.3 Novela zákona o vysílání z roku 1995

Nejvýraznějším momentem, který ohrozil stabilitu duálního systému rozhlasového vysílání, bylo přijetí novely zákona o vysílání v prosinci 1995. Zákon č. 301/1995 Sb.¹⁰⁹⁾ omezil zásadním způsobem pravomoci Rady České republiky pro rozhlasové a televizní vysílání.

Přijetí novely zákona o vysílání bylo nezbytné z několika důvodů: 1. do konce roku 1995 museli zákonodárci vyřešit problém druhého programu České televize, který jí byl dán do užívání do 31. 12. 1995, 2. bylo nutné právně se vypořádat s vysílacími sítěmi Českého rozhlasu po krachu soukromého Rádía Echo, které vysílalo na středních vlnách, a 3. problematika křížení vlastnictví v elektronických médiích si zasluhovala právní úpravu. Zároveň s tím však novela upravila problematiku provozovatelů kabelového a satelitního vysílání a především problematiku licenčních podmínek.

Zákon č. 468/1991 Sb., o provozování rozhlasového a televizního vysílání, umožňoval Radě ve správním řízení udělit úspěšnému žadateli poměrně široce formulované licenční podmínky. V licenčních řízeních regulační orgán vybíral vítěze především na základě žádosti o licenci a obhajoby této žádosti při neveřejných a veřejných slyšeních. Podle právní normy z roku 1991 však nebyla Rada při zpracování licenčních podmínek úspěšným žadatelům vázána pouze žádostí o licenci. Do licenčních podmínek mohla zapracovat i závazky, které žádost neobsahovala (například otázky programové, technické, organizační – úpravu vztahu provozovatele a takzvané servisní organizace). Podle zákona č. 468/1991 Sb. musel úspěšný žadatel do 30 dnů oznámit, zda licenci za daných podmínek přijímá.

Novela č. 301/1995 Sb. problematiku licenčních podmínek a pravomocí Rady zásadním způsobem změnila. Podle této právní normy může Rada „rozhodnout, že údaje týkající se programové skladby uvedené žadatelem v žádosti o licenci budou zčásti nebo zcela závazné pro provozovatele s licenci k rozhlasovému nebo televiznímu vysílání. Takové rozhodnutí je součástí rozhodnutí o udělení licence“.¹¹⁰⁾ Jinak řečeno: Rada nemůže mít žádné jiné nároky na provozovatele než pouze ty, které si sám vepsal do žádosti o licenci. Provozovatel je zároveň povinen oznámit regulační instituci všechny změny týkající

se údajů uvedených v žádosti nebo plnění podmínek stanovených v rozhodnutí o udělení licence. Podklady o změnách musí předložit do 15 dnů od vzniku těchto změn. Podle novely Rada o změnách rozhodne, ale už nemá právo licenci odejmout, jak jí to umožňoval zákon č. 468/1991 Sb.

Novela č. 301/1995 Sb. rovněž umožnila stávajícím provozovatelům rozhlasového vysílání do 90 dnů od nabytí její účinnosti požádat Radu o zrušení těch licenčních podmínek, které Rada sama stanovila. Rada byla povinná těmto žádostem vyhovět a provozovatelé mohli vysílat jen podle podmínek, které si sami vepsali do žádostí o licence. Z celkového počtu 84 provozovatelů rozhlasového vysílání s licenci podalo žádost o zrušení licenčních podmínek 29 provozovatelů. Žádosti byly podány v různém rozsahu – od zrušení jedné podmínky až po zrušení všech podmínek. V několika případech tyto žádosti obsahovaly i programové změny (zejména snížení procenta mluveného slova). Rada vyhověla 27 žádostem, jedno správní řízení přerušila kvůli odnětí licence (Rádio Venkov) a jedna žádost byla bezpředmětná, neboť byla podána na licenci s ukončenou dobou platnosti (Rádio FM Plus Plzeň).¹¹¹⁾

Novela zákona o vysílání z roku 1995 je vyvrcholením uplatňování zjednodušeného pojetí liberalismu v audiovizuální části mediální krajiny. Je zřejmé, že zákonodárci podleli při schvalování zákona č. 301/1995 Sb. lobby provozovatelů soukromého vysílání. Právní norma se nese v duchu pojetí podnikání v elektronických médiích, jak o něm hovořil již v roce 1994 prezident Asociace provozovatelů soukromého vysílání Michal Zelenka: „Soukromé rozhlasové vysílání musí přinášet zisk, je tedy zjednodušeně řečeno ‚elegantním futrálem‘ na reklamní spot. Veškerá jeho činnost musí být podřízena tvorbě zisku.“¹¹²⁾ Není pak divu, že největší radost udělalo přijetí novely provozovatelům privátního vysílání: „Jestliže vývoj investic do reklamy a podíl rozhlasu na těchto investicích zaznamenal pověstné odražení se ode dna v hospodářském slova smyslu, tak novela zákona o vysílání znamená odražení se od regulačního stropu. Poslanci dali broadcasterům krásný vánoční dárek nejen ve formě omezení reklamy ve veřejnoprávním rozhlase na 0,2 % od poloviny roku 1996, ale také v podstatné liberalizaci mediálního zákona,“ prohlásil na adresu nové právní normy prezident Asociace Michal Zelenka.¹¹³⁾ Zarážející jsou ale podobná slova z úst zákonodárců, kteří mají hájit zájem veřejnosti, a nikoliv zájem lobby privátních médií: „Pro nás bylo nejpodstatnější vykročit směrem k liberalizaci, což se podařilo. Kompromisem je, že se tak nestalo v takové míře, jakou bychom považovali za optimální,“ konstatovala po přijetí novely č. 301/1995 Sb. poslankyně za ODS a členka Stálé komise pro sdělovací prostředky Hana Marvanová.¹¹⁴⁾ I Rada došla k názoru, že novela akcentovala, a to jednostranně, zájem podnikatelů a upřednostnila jej před širším zájmem veřejnosti, přičemž sáhla po poměrně krajním řešení: „Možná tehdy i Parlament, tak jako noviny, přistoupil k rozhlasovému a televiznímu vysílání stejně jako k podnikání v periodickém tisku, kde je dnes celkem logicky nulová regulace, a podcenil tím související otázky a tedy i možné problémy. Po Radě je dnes občas požadováno nemožné: aby ovlivnila určité jevy, na něž už nemá kompetence. Myslíme si proto, že je vysoce aktuální položit si otázku účelu zákona o vysílání.“¹¹⁵⁾

Paradoxně: to byla liberální novela zákona o vysílání z roku 1995, která donutila regulační orgán přemýšlet nad koncepcí a směřováním audiovizuální části naší mediální krajiny. Rada, která sama čtyři roky uplatňovala ve své licenční politice zjednodušené pojetí liberalismu, začala přemýšlet nad liberalismem v našem duálním systému. „Liberalizace, k níž došlo novelou zákona, de facto rozbourala konstrukci zákona o rozhlasovém a televizním vysílání a jeho vnitřní jednotu a logiku, takže zákon sám je dnes značně nehomogenní, nekonzistentní. Zůstaly pouhé zbytky regulačních prvků bez dostatečné možnosti je v praxi účinně uplatnit,“¹¹⁶⁾ uvádí Rada ve své výroční zprávě z roku 1996.

Je zřejmé, že regulační orgán měl na přijetí novely č. 301/1995 nemalý díl viny. Svou činností v přecházejících letech nedal Poslanecké sněmovně, potažmo veřejnosti dostatek pádných argumentů pro širší pravomoci. Rada, její licenční politika a koncept vývoje duálního systému rozhlasového a televizního vysílání napomohly vytvořit ve společnosti dojem, že regulační instituce má hájit především zájmy komerční části vysílání, nikoliv zájmy veřejnosti. Rada svou politiku až příliš často podřizovala komerčním zájmům žadatelů, méně už zajištění co možná největší plurality programů. Vznikla tak představa, že velké množství rozhlasových stanic a tržní tlaky zajistí programovou pestrost a její kvalitu. Logickým vyvrcholením těchto naivních představ byla novela zákona o vysílání z roku 1995.

2.4 Vliv Rady na programovou pestrost rozhlasového vysílání

Je velmi obtížné podle koncepčních materiálů Rady vytvořit analýzu vlivu regulačního orgánu na programovou pestrost rozhlasového vysílání. Ač posluchači od duálního systému zajištění programové pestrosti celkem logicky očekávají, Rada ČR pro rozhlasové a televizní vysílání na tuto problematiku v letech 1993–1997 rezignovala. Důvod je prozaický a v této práci již několikrát popisovaný. Rada byla přesvědčena, že počet rozhlasových stanic a konkurenční prostředí zajistí programovou pestrost.

Ve svých výročních zprávách se Rada věnuje programové pestrosti privátních rozhlasových stanic jen výjimečně a její konstatování jsou vždy jen obecná a nejsou propracována do hlubší koncepce. Stačí me-

todou komparace analyzovat pasáže, týkající se programové složky rozhlasového vysílání, z jednotlivých výročních zpráv regulační instituce.

Rok 1993: „Všeobecně lze říci, že první měsíce vysílání nezávislých držitelů licencí byly zásadním přínosem pro rozvoj plurality informací, kulturní nabídky a pro vznik konkurenčního prostředí v této oblasti. Toto období bylo cenné také díky získání prvních poznatků s nezávislým rozhlasovým vysíláním. Převažujícím nedostatkem nových provozovatelů je, že ačkoli dosavadní licence byly uděleny pouze k provozování lokálního vysílání, skutečně lokální charakter si držitelé licencí zpravidla neosvojili. Přes velkou konkurenci, zejména v Praze, nedošlo u jednotlivých provozovatelů k výrazné diverzifikaci a k cílenému zaměření na jednotlivé okruhy recipientů. Lze to vysvětlit tím, že jednotliví provozovatelé dosud čerpají ze vstupních investic (podpořených navíc státní dotací) a neprojevovalo se u nich dosud působení zpětných vazeb. Za takových okolností mnozí provozovatelé produkují takové programy, které si produkovat přejí oni sami, a ne ty, které vycházejí ze společenské objednávky. Rok 1993 bude zřejmě tím rokem, ve kterém na dosud vzájemně velmi podobné rozhlasové stanice začnou s plnou účinností působit tržní tlaky, které by měly celkovou skladbu vysílání držitelů licencí pozitivně ovlivnit.“¹¹⁷⁾

Rok 1994: „Dalším rysem koncepce Rady pro příští období bude diverzifikace stanic z programového hlediska tak, aby jejich vysílání uspokojovalo rozmanitý posluchačský vkus včetně zajištění kvalitního lokálního zpravodajství a publicistiky. Již vysílající lokální stanice mají většinou relativně nízký programový standard, přitom však překvapivě vysoký stupeň poslouchovosti, vyplývající zřejmě ze zájmu posluchačů o lokální informace. Rada se chce do budoucna soustředit na zvýšení kvality lokálního rozhlasového vysílání a pomoci v součinnosti s Asociací provozovatelů soukromého vysílání a dalšími organizacemi při jeho profesionalizaci, zejména pokud jde o profesní stránku zpravodajství a úroveň moderátorů.“¹¹⁸⁾

Rok 1995: Ve své výroční zprávě se Rada ani slovem nezmiňuje o koncepci týkající se formátové pestrosti privátních rozhlasových stanic. Pouze na stranách 17 a 18 rozebírá výsledky monitoringu a analýzy programů stávajících soukromých provozovatelů.¹¹⁹⁾

Rok 1996: Ve své výroční zprávě se Rada znovu ani slovem nezmiňuje o koncepci týkající se formátové pestrosti privátních rozhlasových stanic. Pouze konstatuje, že „výrazněji se projevující ekonomické problémy řady zejména lokálních rozhlasových stanic vedly k jejich sdružování do programově, ekonomicky, případně vlastnický propojených sítí“. Mezi posluchači ve sledovaném období vzrostla obliba celoplošné soukromé stanice Frekvence 1, nejvyšší poslouchovost si však stále udržuje stanice Českého rozhlasu Radiožurnál.¹²⁰⁾

Rok 1997: Až v tomto se začíná Rada hlouběji zamýšlet nad problematikou formátů a jejich pestrosti. „Rozhlasový trh v České republice je co do počtu stanic v poměru k velikosti území státu velmi zahuštěný, ne-li přeplněný. Nevyšel původní předpoklad zákonodárce, někdejší parlamentní komise ani předchůdců Rady o samočinné regulaci trhu, od něž se očekávalo, že svou samočistící schopností množství licencí zredukuje, oddělí úspěšné od neúspěšných a ti licenci vrátí. V praxi se u krachujících stanic (mnohdy však mnohem dříve) licence nevracejí, ale stanice či podíly v ní se prodávají a stanice sama vstupuje do některé z existujících sítí, jakkoliv přitom licence formálně zůstává tomu, kdo ji původně obdržel. Sítě samy se pak snaží v rámci snížení nákladů o co nejlacinější program, což vede k minimalizaci finančně náročnějších programových prvků, jako je například zpravodajství či publicistika. V rozhlasovém vysílání se výrazně mění náplň mluveného slova, jeho podíl a role. Dominují soutěže a kontaktní posluchačské vstupy, což může navozovat optický dojem rozšiřování prostoru pro mluvené slovo, ač ve skutečnosti je tomu zřejmě naopak. V tomto ohledu se u nás zatím neprojevuje trend západní Evropy a USA, kde dochází k renesanci tzv. mluvených rádií. Některé soukromé stanice se naopak snaží dokázat, že posluchačský zájem o mluvené slovo klesá. Rada si je vědoma ekonomické i personální náročnosti zpravodajsko-publicistických, resp. mluvených rádií. Rezignace na takové formáty v soukromém sektoru by však vedla ke stavu, kdy jedinými stanicemi, kde posluchač uslyší mluvené slovo ve formě širšího zpravodajství, komentářů a publicistiky vůbec, byly stanice Českého rozhlasu, což by však znamenalo jejich nechtěný faktický monopol na tento typ vysílání. Rada se proto domnívá, že nutno hledat cesty, jak tyto programové prvky zachovat v určitém rozsahu i ve vysílání soukromých stanic.“¹²¹⁾

Předchozí komparace jasně dokazuje rezignaci Rady na formátovou strukturu privátního rozhlasového vysílání, jak je běžná v západní Evropě či ve Spojených státech amerických. Regulační instituce věnovala v letech 1993–1997 svou pozornost pouze úrovni zpravodajství, moderátorů a dodržování licenčních podmínek u stávajících provozovatelů¹²²⁾. Rada sama se nepokoušela, soudě z textů jejich oficiálních dokumentů, o kladení vyšších formátových nároků na žadatele o licenci k rozhlasovému vysílání.

Při podrobném studiu rozhodování Rady ČR pro rozhlasové a televizní vysílání je možné vypozařovat nekonceptnost, která udělování licencí v letech 1993–1997 provázela. Rozhodně se nedá říci, že licenční politika Rady vnesla do rozhlasové části české mediální krajiny prvek, který by se dal shrnout do sousloví „programová pestrost“. Proto mohl mít posluchač ve sledovaném období při volbě privátních stanic celkem oprávněný pocit, že skoro všechna rádia (až na výjimky: Rádio 1, Rádio Classic FM, Rádio Proglas, Rádio Country...) hrají a mluví stejně, jen se každé jinak jmenuje.

2.5 Proměny Českého rozhlasu v duálním systému vysílání*

Vznik a činnost Rady ČR pro rozhlasové a televizní vysílání, extenzivní rozvoj soukromého rozhlasového vysílání a představy elity s rozhodovacími pravomocemi o postavení vysílatele veřejné služby (tzv. veřejno-právního rozhlasu)¹²³⁾ ovlivnily v uplynulých deseti letech zásadním způsobem činnost Českého rozhlasu.

Samostatný Český rozhlas vznikl k 1. lednu 1992, kdy vstoupil v platnost zákon č. 484/1991 Sb.¹²⁴⁾ Do té doby byl ČRo součástí rozhlasu federálního. Rovněž v lednu 1992 Poslanecká sněmovna zvolila všech devět členů Rady Českého rozhlasu. Došlo tak k ustavení orgánu, jímž se uplatňuje právo veřejnosti na kontrolu vysílatele veřejné služby.

Dne 2. března 1992 Rada ČRo oficiálně jmenovala generálním ředitelem Českého rozhlasu Jiřího Mejstříka, který vykonával tuto funkci již od března 1991. Tehdy jej ředitelem Českého rozhlasu jmenoval František Pavlíček, ústřední ředitel Československého rozhlasu, 6. dubna 1992 oznámil Jiří Mejstřík zásadní reorganizaci Českého rozhlasu, kterou zdůvodnil tím, že stávající vysílací struktura rozhlasu neodpovídá novým požadavkům na jeho program. Spolu se sedmi regionálními studii měl v té době Český rozhlas přes 2500 zaměstnanců.¹²⁵⁾ K uskutečnění zásadní reorganizace však nedošlo, protože bylo nastoleno jiné – zásadnější – téma „budoucnost Československého rozhlasu a jeho vztah k Českému rozhlasu“.

Po parlamentních volbách v roce 1992, v nichž v České republice zvítězila Občanská demokratická strana (ODS) a na Slovensku Hnutí za demokratické Slovensko (HZDS), bylo zřejmé, že dojde k rozpadu Československa. Druhá polovina roku 1992 se proto v rozhlasové části naší mediální krajiny stala obdobím debat o budoucnosti Československého rozhlasu a převodu majetku federálního rozhlasu na rozhlas obou republik. Po podpisu dohod o zániku Československa Federální shromáždění i národní rady obou republik začaly připravovat legislativní normy o zániku federálních elektronických médií a převodu jejich majetku na Český rozhlas a Slovenský rozhlas a Českou televizi a Slovenskou televizi.¹²⁶⁾

Federální shromáždění přijalo 2. prosince 1992 zákon č. 597/1992 Sb., o zrušení Československého rozhlasu, Československé televize a Československé tiskové kanceláře.¹²⁷⁾ 22. prosince 1992 schválila Česká národní rada zákon č. 36/1993 Sb., o některých opatřeních v oblasti rozhlasového a televizního vysílání.¹²⁸⁾ Tato právní norma nejenže uspořádala vztahy mezi Českým rozhlasem a Československým rozhlasem, který zanikl k 31. prosinci 1992, ale nově přerozdělila celoplošné sítě vysílačů mezi provozovatele vysílání ze zákona a provozovatele vysílání na základě licence. Jak jsem již několikrát v této práci konstatoval, zákon č. 36/1993 Sb. upřednostnil zájmy soukromých provozovatelů na úkor vysílatele veřejné služby.¹²⁹⁾

O půlnoci z 31. prosince 1992 na 1. ledna 1993 zaniklo Československo, zanikl Československý rozhlas a přestal vysílat i federální okruh Československo. V rozhlasovém éteru jej nahradil nový okruh Radiožurnál, jehož vysílací schéma bylo téměř totožné s předchůdcem (stanicí Československo). Do působnosti Českého rozhlasu rovněž přešlo zahraniční vysílání, které obnášelo téměř dvacetihodinový zpravodajský servis v angličtině, němčině, francouzštině, španělštině a pro krajany i v češtině.

Český rozhlas provozoval k 1. lednu 1993 trojici celoplošných vysílacích okruhů (Radiožurnál, Praha a Vltava), sedm regionálních studií (Brno, České Budějovice, Hradec Králové, Ostrava, Plzeň, Regina Praha a Ústí nad Labem)¹³⁰⁾ a zahraniční vysílání.

Postavení vysílatele veřejné služby bylo již při kladení základů a následně i při formování našeho duálního systému znevýhodněné: elita s rozhodovacími pravomocemi nezájmkově nahlížela na Český rozhlas prizmatem pokračovatele státního rozhlasu, spojeného s totalitním režimem. Převážně z tohoto důvodu bylo úspěšné lobby soukromých rozhlasových stanic, které do značné míry ovlivnilo formování a vývoj duálního systému vysílání v neprospěch tzv. veřejno-právního rozhlasu. K tomu ovšem přispěla i práce vedení vysílatele veřejné služby, které nedokázalo v žádném oficiálním dokumentu definovat postavení Českého rozhlasu jako celku v duálním systému a diferencovat cíle a prostředky jeho jednotlivých programových okruhů mezi sebou navzájem. Tato teze platila za vedení generálního ředitele Českého rozhlasu Jiřího Mejstříka, ale i za jeho nástupce Vlastimila Ježka.

2.5.1 Vlastimil Ježek generálním ředitelem Českého rozhlasu

Dne 22. března 1993 oznámil Jiří Mejstřík dopisem Radě Českého rozhlasu, že rezignuje na svou funkci. O dva dny později na tiskové konferenci upřesnil, že odstupuje ze dvou důvodů: 1) Ze zdravotních důvodů. 2) Kvůli usnesení Rady ČRo, podle kterého má být o všech funkcích v rozhlase obsazených jmenováním, rozhodnuto na základě konkurzu. „Od některých členů Rady jsem slyšel výtky na svou

* Tato podkapitola zachycuje pouze nejzásadnější institucionální proměny Českého rozhlasu v duálním systému vysílání. Podrobný chronologický přehled „Český (Československý) rozhlas“ je součástí přílohy A.

osobu, zejména proto, že neproběhl konkurz, když jsem byl Radou jmenován ředitelem. Mají-li se konat konkurzy na místa šéfredaktorů a dalších vedoucích pracovníků rozhlasu, je naprosto logické, aby byl především proveden konkurz na místo generálního ředitele,“ uvedl odstupující generální ředitel ČRo.¹³¹⁾ Rada ČRo rezignaci Jiřího Mejstříka přijala na svém zasedání 26. března 1993 a současně s tím vypsal výběrové řízení na obsazení funkce generálního ředitele. Do uzávěrky konkurzu (7. května 1993) se přihlásilo 35 uchazečů. Jedním z nich byl i šéfredaktor stanice Radiožurnál Václav Musílek. 16. června 1993 krátce před půlnocí se Rada ČRo na svém zasedání rozhodla generálního ředitele Českého rozhlasu nejmenovat. Předseda Rady Zdeněk Susa oznámil, že vedením rozhlasu byl s účinností od 1. července 1993 pověřen dosavadní poradce Rady ČRo Milan Vítek. Rozhodnutí Rady nejmenovat generálního ředitele vzápětí kritizovali nejen zaměstnanci rozhlasu, ale i politici.¹³²⁾ Veřejnou kritiku Rada ČRo vyslyšela a 28. června 1993 zvolila nového generálního ředitele Českého rozhlasu. Stal se jím novinář Vlastimil Ježek. V tajném hlasování získal pět hlasů z devíti.

Na první tiskové konferenci nový generální ředitel ČRo Vlastimil Ježek konstatoval, že „nejbolavějšími místy“ tzv. veřejnoprávního rozhlasu jsou vysílací kmitočty (zejména pro regionální studia) a nedostavěné rozhlasové středisko v Praze na Pankráci. Z dalších problémů upozornil na otázku koncesionářských poplatků a na nutnost „zákonného vymezení při jejich vymáhání“. Dalším úkolem nového vedení bude podle Vlastimila Ježka dokončení reorganizace uvnitř Českého rozhlasu s cílem, aby po třech letech provozorů zavlaďl „konečně normální stav“.¹³³⁾

Když se 1. července 1993 Vlastimil Ježek ujal funkce generálního ředitele, zaměstnávaly celoplošné okruhy Radiožurnál, Praha, Vltava, sedm regionálních studií a obslužné útvary včetně Symfonického orchestru ČRo více než 2500 lidí. V říjnu 1993 zahájilo nové vedení rozhlasu rozsáhlou reorganizaci. Nový generální ředitel ČRo oznámil, že v jejím důsledku opustí rozhlas téměř třetina zaměstnanců. Do konce roku 1993 se snížil počet zaměstnanců Českého rozhlasu z 2500 na 2130. Vznikla nová rozpočtová pravidla, podle nichž například každé regionální studio obdrželo v roce 1994 mzdové prostředky pouze pro 75 zaměstnanců. Jedinou výjimkou bylo brněnské studio, které získalo peníze pro 140 zaměstnanců, i tak muselo pro nadbytečnost propustit 60 lidí. Pokles počtu zaměstnanců pokračoval i v dalších letech: v roce 1994 se snížil o 382 na 1748, v roce 1995 o 145 na 1603, v roce 1996 o 22 na 1581 a v roce 1997 o 41 na 1540 zaměstnanců.¹³⁴⁾ Reorganizace a zpřehlednění řídicí a organizační struktury vysílatele veřejné služby patří bezesporu k záslužným krokům Vlastimila Ježka ve funkci generálního ředitele.

Dalším pozitivním přínosem nového vedení ČRo bylo vypracování základních vnitřních právních dokumentů rozhlasu: Statutu Českého rozhlasu, Hlavních programových zásad ČRo, Organizačního a Pracovního řádu. Součástí statutu Českého rozhlasu se stala i charakteristika jednotlivých vysílacích okruhů ČRo.¹³⁵⁾

Stanice Radiožurnál je definována jako zpravodajsko-publicistický okruh Českého rozhlasu. V souladu s povinnostmi, vyplývajícími ze zákona o Českém rozhlasu, plní Radiožurnál především úlohu co nejširšího informačního servisu. Hudba má na stanici Radiožurnál spíše doplňkovou roli. Vysílání je orientováno převážně na ekonomicky produktivní část populace. Programová skladba je přitom zcela podřízena základnímu účelu stanice – poskytovat kdykoliv přehled nejdůležitějšího dění doma i ve světě. Až na drobné výjimky je základní programová osa Radiožurnálu každý den stejná.¹³⁶⁾

Stanice Praha je univerzálním celoplošným okruhem Českého rozhlasu. Programovou nabídku je možné charakterizovat jako tzv. rodinné rádio. To znamená, že se snaží oslovit co nejširší posluchačskou obec různých věkových i náboženských skupin. V souladu s povinnostmi, vyplývajícími ze zákona o Českém rozhlasu, přináší specializované programové typy určené dětem, starším spoluobčanům, tělesně postiženým a věřícím. Vedle zábavných a oddechových pořadů dominuje ve vysílání stanice složka informativní a vzdělávací s důrazem na poznávání světa jako celku a ve vzájemných souvislostech. Stanice Praha je koncipována jako národní okruh, to znamená, že na tvorbě programu se podílejí všechna regionální studia Českého rozhlasu. Hudební dramaturgie okruhu zahrnuje širokou škálu žánrů od vážné hudby přes soudobou populární hudbu, šanson, swing, folk, dechovku až po folklor. Slovesná stránka vysílání stanice je rovněž velmi pestrá. Vedle pravidelného zpravodajství, publicistických a vzdělávacích pořadů jsou ve vysílacím schématu zahrnuty magazíny, zábavné pořady, dokumenty, četba na pokračování a rozhlasová hra.¹³⁷⁾

Stanice Vltava je kulturním okruhem Českého rozhlasu. Programová nabídka stanice naplňuje tu pasáž zákona o Českém rozhlasu, která mu ukládá plnění funkcí kulturní instituce. Ve vysílání Vltavy jsou prezentována vrcholná díla českého a světového umění, je reflektován kulturní život u nás a v zahraničí. Výběr uměleckých děl podporuje hodnotovou orientaci posluchačů na kulturní statky. Dramaturgie stanice iniciuje novou rozhlasovou hudební a slovesnou produkci, vytváří podmínky pro tvorbu rozhlasového umění i rozhlasového experimentu. Důležitou součástí programu tvoří vzdělávací pořady. Vysílání Vltavy se zaměřuje na středoškolsky a vysokoškolsky vzdělané posluchače všech věkových vrstev. Hudební dramaturgie stanice se soustřeďuje na vážnou hudbu, jazz, nejnáročnější formy šansonu, z etnomuzikolo-

gických hledisek sleduje i folklor. K dominantním hudebním pořadům patří koncertní sezona EBU a operní sezona EBU a další programy připravované z nabídky mezinárodní hudební výměny. Většinu slovesného vysílání Vltavy tvoří literární a dramatické pořady. Charakter vysílání stanice dotvářejí kulturní publicistika, náročné publicistické pořady z produkce náboženské redakce, redakce vědy a vzdělávání a informační servisy zaměřené na odbornou veřejnost.¹³⁸⁾

Charakteristiku stávajících celoplošných okruhů jako součást Statutu České rozhlasu je možné považovat za dílčí úspěch. Vysílatel veřejné služby ovšem nebyl v uplynulých deseti letech schopen zpracovat ucelený koncepční materiál, přístupný odborné i laické veřejnosti, který by definoval na kolika okruzích a s jakou programovou náplní by měl Český rozhlas perspektivně vysílat, aby pokud možno bezzbytku naplňoval poslání definované v zákoně o ČRo. Takový dokument mohl být důležitým podkladem při jednáních Českého rozhlasu s Radou ČR pro rozhlasové a televizní vysílání a členy stálé komise Poslanecké sněmovny pro sdělovací prostředky například o počtu vysílacích sítí pro vysílatele veřejné služby. Improvizace s ustavením čtvrtého okruhu Českého rozhlasu, který nikdy nezačal vysílat, či společného šestého okruhu ČRo a Rádia Svobodná Evropa neexistenci tohoto dokumentu zvýrazňují. Rovněž Rada ČR pro rozhlasové a televizní vysílání ve své výroční zprávě za rok 1994 konstatovala, že postrádá neměnnou a ucelenou představu Českého rozhlasu o rozdělení jeho programů do jednotlivých vysílacích sítí.¹³⁹⁾

2.5.2 Vysílací sítě – zásadní problém Českého rozhlasu

Počet vysílacích sítí, jejichž prostřednictvím bude šířit své programy vysílatel veřejné služby, upravily dvě právní normy. Nejprve to byl zákon č. 468/1991 Sb., o provozování rozhlasového a televizního vysílání, který všem provozovatelům rozhlasového vysílání ze zákona vyhradil přenosové cesty (část kmitočtového spektra) a síť vysílačů umožňující pokrytí území ČSFR celkem šesti vysílacími okruhy (z toho třemi v pásmech velmi krátkých vln), později – po rozpadu federace – zákon č. 36/1993 Sb., o některých opatřeních v oblasti rozhlasového a televizního vysílání, který vyhradil Českému rozhlasu přenosové cesty (část kmitočtového spektra) a síť vysílačů umožňující pokrytí území České republiky jedním vysílacím okruhem v pásmu středních vln a dvěma vysílacími okruhy v pásmu velmi krátkých vln.¹⁴⁰⁾

Při projednávání zákona, který byl později ve sbírce zákonů uveřejněn pod číslem 36/1993, zazněl v České národní radě pouze jediný pozměňovací návrh, jenž se týkal počtu vysílacích sítí vyhrazených Českému rozhlasu. Poslanec Stanislav Gross (ČSSD) navrhl, aby byla tzv. veřejnoprávnímu rozhlasu „přidělena část kmitočtového spektra a síť vysílačů umožňující pokrytí území České republiky dvěma vysílacími okruhy v pásmu středních vln“ (v návrhu zákona byla jedna síť). „Krátké zdůvodnění: Od odborníků z Českého rozhlasu a Rady Českého rozhlasu jsme dostali informaci, která hovoří o tom, že po rozdělení federace zůstanou pro potřeby Českého rozhlasu kmitočty, které umožní sestavení dvou středovlnných okruhů. Domnívám se, že by bylo zbytečné, kdybychom toho druhého okruhu nevyužili,“ odůvodnil svůj návrh poslanec Gross.¹⁴¹⁾ Na vystoupení poslance Stanislava Grosse reagoval vzápětí jeho kolega, člen stálé komise Poslanecké sněmovny pro sdělovací prostředky, Vladimír Koronthály (KDS): „...rád bych poprosil pana kolegu Grosse, jestli by nechtěl přece jen zvážit svůj pozměňovací návrh, jestli ho nebude chtít vzít zpět. Kromě toho, že jsme se již na něčem dohodli, tak to má ještě jeden další důvod, že totiž jeho pozměňovací návrh by vedl pouze k proklamativnímu textu. Neboť na základě toho, co se dojednalo včera v Bratislavě mezi zástupci České republiky a Slovenské republiky ohledně sítí, tak z toho jasně plyne jediný fakt, že totiž druhou úplnou celoplošnou středovlnnou síť v České republice nemáme čili ji zákon v žádném případě nemůže slíbit. Navíc v této věci se už jednalo mezi Českým rozhlasem a Radou ČR pro RTV. Český rozhlas byl ujištěn, že za prvé nedojde ke změně skokem, za druhé, že Rada provede změny postupně a navíc že se postará o to, aby Český rozhlas dostal dostatek doplňujících kmitočtů k tomu, aby skutečně bylo možno všechno, co je potřeba, pokrýt.“¹⁴²⁾ Na základě vystoupení Vladimíra Koronthályho poslanec Stanislav Gross svůj pozměňovací návrh o rozšíření počtu středovlnných sítí pro Český rozhlas stáhl. O čtyři měsíce později Rada ČR pro rozhlasové a televizní vysílání ve výroční zprávě za rok 1992 konstatovala, že soubor kmitočtů umožňuje sestavení zhruba tří středovlnných sítí s celoplošným významem (Svobodná Evropa, Praha a Radiožurnál).

Zákon č. 36/1993 Sb., o některých opatřeních v oblasti rozhlasového a televizního vysílání umožnil Radě ČR pro RTV na začátku roku 1993 nabídnout dvě celoplošné vysílací sítě v pásmu velmi krátkých vln soukromým provozovatelům a zahájit tak historii privátního celoplošného vysílání v České republice.¹⁴³⁾ Z tohoto důvodu musel Český rozhlas ve druhé polovině roku 1993 zásadním způsobem přerozdělit vysílací sítě, přidělené mu zákonem, mezi jednotlivé programové okruhy. Vedení ČRo rozhodlo, že na vysílacích sítích v pásmu velmi krátkých vln budou šířeny programy stanic Vltava a Radiožurnál. Na stanici Praha vybyla pouze středovlnná síť. Před začátkem platnosti zákona č. 36/1993 Sb. vysílala Praha rovněž v pásmu VKV. Stanice Praha, odkázaná pouze na střední vlny, byla zásadním způsobem znevýhodněna, což se projevilo například značným úbytkem posluchačů. Nové přerozdělení vysílacích sítí